
Komisja Europejska proponuje przeznaczenie 50 mld euro na wsparcie europejskich sieci: transportowej, energetycznej i cyfrowej. Ukierunkowane współfinansowanie inwestycji w infrastrukturę pomogą w tworzeniu nowych miejsc pracy i poprawią konkurencyjność Europy. - *Domykamy brakujące połączenia w europejskiej infrastrukturze sieciowej* – powiedział szef KE José Manuel Barroso.

Instrument "Łącząc Europę" będzie finansował projekty, dzięki którym uzupełnione zostaną brakujące połączenia w europejskiej strukturze energetycznej, transportowej i cyfrowej. Uczyni również europejską gospodarkę bardziej ekologiczną dzięki wspieraniu czystszych form transportu, szybkich łącz szerokopasmowych oraz dzięki ułatwianiu wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych zgodnie ze strategią "Europa 2020".

Dofinansowanie sieci energetycznych przyczyni się ponadto do dalszej integracji wewnętrznego rynku energii, ograniczy zależność energetyczną UE i zwiększy bezpieczeństwo dostaw. Aby zapewnić finansowanie instrumentu "Łącząc Europę", Komisja przyjęła również zasady dotyczące inicjatywy w zakresie obligacji projektowych w ramach strategii "Europa 2020", będącej jednym z licznych instrumentów podziału ryzyka, z których można skorzystać, by zainteresować projektem prywatnych inwestorów. Etap pilotażowy rozpocznie się już w przyszłym roku.

Kładąc nacisk na inteligentne, zrównoważone i w pełni wzajemnie połączone sieci transportowe, energetyczne i cyfrowe, instrument "Łącząc Europę" ma pomóc w urzeczywistnieniu jednolitego rynku europejskiego. Komisja wyodrębniła projekty, w przypadku których dodatkowa inwestycja unijna może przynieść największy skutek. Przede wszystkim Komisja oczekuje, że inwestycje zrealizowane dzięki instrumentowi "Łącząc Europę" będą stanowić rodzaj katalizatora finansowania ze źródeł prywatnych i publicznych, ponieważ dzięki nim projekty staną się bardziej wiarygodne i obniży się ich profil ryzyka. Po raz pierwszy Komisja proponuje jeden instrument finansowania dla trzech różnych sektorów, zgodnie ze swoją obietnicą dotyczącą tworzenia synergii i upraszczania przepisów.

- *Instrument Łącząc Europę oraz inicjatywa w zakresie obligacji projektowych w ramach strategii Europa 2020 stanowią idealny przykład tego, w jaki sposób Europa może zapewnić wartość dodaną. Przedstawione propozycje pomogą budować drogi, trakcje kolejowe, sieci energetyczne, rurociągi i sieci szerokopasmowe, które są niezmiernie ważne dla obywateli i przedsiębiorców. Domykamy brakujące połączenia w europejskiej infrastrukturze sieciowej, które w przeciwnym wypadku by nie powstały. Inwestycja ta przyspieszy wzrost i przyczyni się do stworzenia nowych miejsc pracy, ułatwiając jednocześnie pracę i podróże milionom obywateli i przedsiębiorców* – powiedział przewodniczący KE José Manuel Barroso.

Instrument "Łącząc Europę" poprawi pozyskiwanie finansowania ze źródeł prywatnych oraz umożliwi wykorzystanie innowacyjnych instrumentów finansowych takich jak gwarancje i obligacje projektowe w celu uzyskania maksymalnego przełożenia środków finansowych UE. Komisja Europejska będzie blisko współpracować z EBI w celu wykorzystania zainteresowania inwestorów rynku kapitałowego możliwościami długoterminowych inwestycji o stałych dochodach.

Łącząc Europę w Warszawie

W Polsce założenia instrumentu "Łącząc Europę" zaprezentowała wiceprzewodnicząca KE Neelie Kroes, odpowiedzialna za agendę cyfrową oraz Ellen Kray z Dyrekcji Generalnej KE Mobilność i Transport. Sesję informacyjną dla dziennikarzy zorganizowano w Przedstawicielstwie KE w Warszawie.

- Komisja Europejska planuje przeznaczyć 50 mld euro na infrastrukturę sieciową – transport, sieć energetyczną i sieć technologiczną. 9,2 mld z tej kwoty miałyby być przeznaczonych na infrastrukturę informatyczno-komunikacyjną i sieć szerokopasmową. To pozwoliłoby zbudować zupełnie nową transeuropejską sieć informatyczną – wyliczała Kroes.

- Dążymy do tego, by w 2020 r. wszyscy Europejczycy mieli dostęp do szerokopasmowego internetu oraz by połowa obywateli UE miała dostęp do ultra szybkich łączy. W tym tkwi przyszłość Europy - dodała komisarz. Obecnie już 12 proc. Japończyków i 15 proc. mieszkańców Korei Południowej ma dostęp do ultra szybkich łączy. – *Dostęp do takiej infrastruktury w Europie pozwoli uwolnić potencjał wielu sektorów, skorzysta na tym biznes, w tym również tzw. start-ups. Naszym celem jest zbudowanie elektronicznego jednolitego rynku, który pozwoli przekraczać granice dzięki e-usługom.*

Neelie Kroes wyraziła zadowolenie, że mogła ogłosić nową propozycję Komisji w Polsce - kraju, który wie, co to znaczy walczyć o przetrwanie. – *Obecnie Europa znalazła się w okolicznościach, kiedy też musi przewyżczać kryzys.*

Z kolei Ellen Kray z Dyrekcji Generalnej KE Mobilność i Transport podkreśliła, obecnie istniejące połączenia transportowe między państwami członkowskimi i krajami sąsiadującymi są niewystarczające. Do pokonania jest wiele barier - europejskie koleje obecnie korzystają z torów o 7 różnych szerokościach, a jedynie 20 głównych lotnisk i 35 głównych portów w Europie jest bezpośrednio połączonych z siecią kolejową. Bez odpowiednich połączeń Europa nie odnotuje wzrostu gospodarczego ani dobrej koniunktury. Potrzebna jest nowa polityka w zakresie sieci transportowej.

- Komisja Europejska zamierza zastąpić dotychczasowe projekty priorytetowe bazową siecią transportową, która ma zostać utworzona do 2030 r. i stanowić trzon systemu transportowego w ramach jednolitego rynku – powiedziała Ellen Kray. – Sieć ta zostanie uzupełniona kompleksową siecią tras na poziomie regionalnym i krajowym, obejmującą połączenia zapewniające dostępność do sieci bazowej. Ta sieć powinna zrealizowana gotowa do 2050 roku.

Ellen Kray zauważyła, że **nowa propozycja KE oznacza dla Polski więcej połączeń w ramach europejskiej jednolitej sieci transportowej (TEN-T).** - *Sieć bazowa ma połączyć najważniejsze centra gospodarcze i ich lotniska, takie jak Warszawa, Łódź, Katowice, Kraków, Wrocław, Poznań i Szczecin oraz porty w Szczecinie, Świnoujściu, Gdańsku i Gdyni z gospodarczymi centrami w innych państwach członkowskich UE oraz krajach sąsiadujących jak Ukraina czy Białoruś* - powiedziała.

Zapytana o kwestie budżetowe, Kray powiedziała, że w ramach instrumentu "Łącząc Europę" **na transport przeznaczonych ma być 31,7 mld euro.** Zwróciła jednak uwagę, że finansowanie jednolitych sieci transportowych powoduje silny efekt dźwigni, co oznacza, że fundusze wydane na poziomie europejskim pociągają za sobą środki od rządów państw członkowskich oraz z sektora prywatnego.

Podkreśliła też, że w ramach instrumentu "Łącząc Europę" **10 mld euro (z 37,1 mld) przeznaczone jest wyłącznie dla krajów objętych funduszem spójności, co znaczy, że np. polskie koleje nie będą musiały konkurować z kolejami niemieckimi czy austriackimi.**

Łącząc Europę: transport

W ramach instrumentu "Łącząc Europę" inwestycje w unowocześnienie infrastruktury

transportowej, utworzenie brakujących połączeń oraz usunięcie wąskich gardeł zasilone zostaną kwotą 31,7 mld euro. Kwota ta obejmuje pulę 10 mld euro zabezpieczoną w ramach Funduszu Spójności na projekty w zakresie transportu w państwach objętych tym funduszem, pozostałe zaś 21,7 mld euro będzie przeznaczane dla wszystkich państw członkowskich na inwestycje w infrastrukturę transportową. Naczelną ideą jest poprawa połączeń pomiędzy poszczególnymi częściami UE w celu ułatwienia poszczególnym państwom wymiany towarowej i przepływu osób.

Dzięki instrumentowi "Łącząc Europę" nasz system transportowy będzie bardziej zrównoważony, ponieważ koncentruje się on na tych formach transportu, które w mniejszym stopniu zanieczyszczają środowisko naturalne. Zapewni również konsumentom większe możliwości wyboru co do sposobu podróżowania.

Tradycyjnie rozwój systemów transportowych w Europie miał wymiar krajowy. UE może odegrać kluczową rolę w koordynacji działań państw członkowskich w zakresie planowania, zarządzania i finansowania projektów transgranicznych. Dobrze działająca sieć stanowi niezbędny element sprawnego funkcjonowania jednolitego rynku i poprawi konkurencję. Komisja zaproponowała, aby stworzyć korytarze obejmujące najważniejsze projekty transgraniczne. Szacuje się, że do 2020 r. na realizację prawdziwie europejskiej sieci potrzebna będzie kwota 500 mld euro, w tym 250 mld euro na usunięcie wąskich gardeł i uzupełnienie brakujących połączeń w sieci bazowej.

Łącząc Europę: energia

Sektor energetyczny może się cieszyć z faktu, że **w transeuropejską infrastrukturę zostanie zainwestowanych 9,1 mld euro**, co pomoże w realizacji unijnych celów dotyczących energii i klimatu do 2020 r. Instrument pomoże również usunąć luki w finansowaniu i wąskie gardła w sieci. Dzięki lepszym połączeniom wzajemnym nastąpi dalszy rozwój wewnętrznego rynku energetycznego, co z kolei poprawi bezpieczeństwo dostaw i możliwości przesyłu energii ze źródeł odnawialnych w oszczędny sposób w całej Europie. Obywatele i przedsiębiorstwa powinni móc liczyć na to, że energia będzie zawsze dostępna, a jej ceny – umiarkowane. Środki finansowe udostępnione w ramach instrumentu "Łącząc Europę" będą pełniły rolę dźwigni umożliwiającej pozyskanie finansowania od inwestorów prywatnych i publicznych.

Łącząc Europę: telekomunikacja i ICT

W ramach nowego instrumentu przewidziano niemal 9,2 mld euro na wsparcie inwestycji w szybkie i bardzo szybkie sieci szerokopasmowe oraz ogólnoeuropejskie usługi cyfrowe.

Dzięki finansowaniu w ramach instrumentu projekty staną się bardziej wiarygodne, obniży się również ich profil ryzyka, co pozwoli pozyskać pieniądze ze źródeł prywatnych i publicznych. Ostrożne szacunki wskazują, że finansowanie infrastruktury sieciowej może pobudzić inwestycje o wartości ponad 50 mld euro. Europejska agenda cyfrowa wyznacza cele dotyczące dostępu do sieci szerokopasmowej, zgodnie z którymi **do 2020 r. wszyscy powinni mieć dostęp do sieci o przepustowości co najmniej 30 Mb/s, przy czym przynajmniej połowa gospodarstw domowych – do sieci o przepustowości powyżej 100 Mb/s.**

Jeśli chodzi o usługi cyfrowe, pieniądze przeznaczone zostaną na dotacje wspierające powstanie infrastruktury potrzebnej do rozbudowy usług w zakresie identyfikacji elektronicznej, elektronicznych

zamówień publicznych, elektronicznej dokumentacji leczenia, portalu Europeana, e-sprawiedliwości oraz usług celnych. Pieniądze pozwolą zapewnić interoperacyjność i pokryją koszty utrzymania infrastruktury na szczeblu europejskim, łączącej infrastrukturę poszczególnych państw członkowskich.

Innowacyjne finansowanie oraz inicjatywa w zakresie obligacji projektowych

Unijny budżet stanowi kluczowe narzędzie wsparcia działań na rzecz wzrostu oraz realizacji celów określonych w strategii "Europa 2020". Lepsze wykorzystanie innowacyjnych instrumentów finansowych jest konieczne w celu spotęgowania efektów finansowanych za jego pomocą działań. Inicjatywa w zakresie obligacji projektowych w ramach strategii „Europa 2020” została opracowana z myślą o osiągnięciu dwojakiego celu: ożywienia rynku obligacji projektowych oraz wsparcia inwestorów realizujących pojedyncze projekty infrastrukturalne poprzez przyciągnięcie funduszy z sektora prywatnego umożliwiających długoterminowe finansowanie zadłużenia. Inicjatywa w zakresie obligacji projektowych ograniczy ryzyko dla inwestorów zewnętrznych zainteresowanych możliwościami długoterminowych inwestycji. Będzie ona zatem działała jak katalizator: pozwoli ponownie otworzyć dłużny rynek kapitałowy, którego potencjał w przypadku inwestycji infrastrukturalnych jest w chwili obecnej w dużym stopniu niewykorzystany za sprawą kryzysu finansowego, a który stanowi istotne źródło finansowania sektora infrastruktury.

Komisja proponuje zatem przeprowadzenie w latach 2012–2013 etapu pilotażowego, który nadal byłby objęty bieżącymi ramami finansowymi. Etap pilotażowy zostanie przeprowadzony na podstawie zmiany rozporządzenia w sprawie sieci transeuropejskich (TEN) oraz decyzji w sprawie programu ramowego na rzecz konkurencyjności i innowacji (CIP) i sfinansowany z pozycji w budżecie przewidzianych na te programy do łącznej kwoty 230 mln EUR.

Podobnie jak w przypadku mechanizmu finansowania opartego na podziale ryzyka (RSFF) oraz instrumentu gwarancji kredytowych dla projektów TEN-T (LGTT) budżet UE będzie wykorzystany by udostępnić kapitał EBI mający pokryć część ryzyka ponoszonego przez EBI w wyniku finansowania projektów kwalifikowalnych. Budżet UE zabezpieczy część ryzyka w odniesieniu do finansowanych przez EBI projektów, pozostałe zaś ryzyko pokryje już sam bank. W wyniku połączenia funduszy pochodzących z budżetu UE oraz środków finansowych z EBI całkowity dostępny budżet osiągnie kwotę 230 mln euro, co wg oczekiwań pozwoli uruchomić inwestycje w wysokości nawet 4,6 mld euro.

Etap pilotażowy koncentrować się będzie na 5 -10 projektach, skupiając się na tych z nich, które znajdują się na stosunkowo zaawansowanym etapie procedury przetargowej i procesu finansowania, lub tych, które wymagają refinansowania po zakończeniu fazy budowy, w ramach jednego lub większej liczby sektorów docelowych, tj. transportu, energetyki i sieci szerokopasmowych.

Etapem pilotażowym zarządzać będzie EBI.

Źródło: ec.europa.eu